

Gegevens

Oprichtingsdatum 09-11-2018
KVK nummer 73067733
RSIN 859341689
NL87 SNSB 0783 3574 00
www.ondertussenonderweg.nl

Adres: KNSM laan 421 - 1019 LG Amsterdam
Aantal vrijwilligers betrokken: 30
Bestuursleden:
Voorzitter: Kobus de Boer, Penningmeester:
Eric van Sadelhoff, Secretaris: Monique Hoving

1. Doelstelling - visie - de tussenruimte strategie

Doel

'De stichting OndertussenOnderweg heeft ten doel het bouwen van tussenruimtes (voor gevestigde Europeanen en mensen die op de vlucht zijn of ooit gevlucht) en tijdelijke publieke ruimtes waarin iedereen het recht heeft te spreken en te handelen, gehoord en gezien te worden en voorts al hetgeen in de ruimste zin met een en ander verband houdt, daartoe behoort en/of daartoe bevorderlijk kan zijn.

De stichting tracht haar doel onder meer te bereiken door het toegankelijk maken en delen van verhalen en kunst. De stichting heeft niet ten doel het maken van winst.'

Visie

Het meest intieme mensenrecht, het recht om gezien en gehoord te worden in wie we werkelijk zijn, is tegelijk het recht wat het minst actief vorm krijgt in de dagelijkse werkelijkheid in Europa. Mensen op de vlucht worden eenmaal buiten de grenzen van het land waar zij vandaan zijn

gevlucht, onderweg naar een veilige plek om hun leven opnieuw vorm te geven, teruggebracht tot het humanitaire recht om te overleven, en soms zelfs dat niet. Zij zijn vanaf dan vluchtelingen of asielzoekers, een probleem of een doelgroep in beleid, praktijk en publieke opinie. De periode van het onderweg zijn en tijdens het verblijf in kampen en asielzoekerscentra zijn mensen geen lid van een gemeenschap waarin de mensenrechten om te spreken en te handelen vorm kunnen krijgen. Mensen op de vlucht worden dus maar weinig gezien en gehoord als de individuele waardige mensen, die wij allemaal zijn, mensen met talenten, ambities, kennis en netwerk. De vraag die mensen vooral niet wordt gesteld in deze liminale leefsituatie is: 'wat breng je mee, wat zie en hoor je in deze wereld en wat wil en kan je toevoegen aan de wereld'. De stichting OndertussenOnderweg verzamelt verhalen van mensen die onderweg zijn uit kampen en azc's en geeft kunstenaars ooit gevlucht de ruimte die verhalen te vertellen en vorm te geven.

De tussenruimte strategie

Tussenruimtes kunnen vrije ruimtes zijn op plaatsen waar mensen niet meer gezien en gehoord worden in wie ze zijn. Plaatsen waar mensen niet langer een wie zijn, maar een wat zijn geworden, zoals bijvoorbeeld een 'asielzoekerskind'. In die vrije ruimtes geven we verhalen vorm, maken we kunst, werken we gelijkwaardig samen. Of tussenruimtes zijn die steden in Europa als Palermo waar de mensen van achter het hek dezelfde rechten hebben om te handelen en te spreken als de andere inwoners van Palermo (het initiatief van een moedige burgemeester).

Een tussenruimte bestaat tussen ons en verschijnt in de wereld zodra we handelend en/of sprekend zichtbaar durven worden. Een tussenruimte is de publieke ruimte die we organiseren omdat we elkaar beloven dat te doen. En als onze natiestaten in Europa nauwelijks nog een publieke ruimte tot stand brengen en houden- en we ook niet meer zo goed weten wat politiek is - daar beginnen we opnieuw en bouwen we waar we urgentie en ruimte zien tijdelijke publieke ruimtes, zolang we de moed hebben om dat te doen. En waar we die moed niet meer kunnen vinden omdat er nog maar zo weinig ruimte lijkt of waar verdorring is, vinden we buiten de politiek altijd opnieuw oasen met liefde, kunst, vriendschap en verhalen waar mensen gezien en gehoord kunnen worden en we de moed opnieuw uitvinden.

2. Beleidsplan 2019 - 2024

Inhoud

1. We zijn in 2019 gestart met wat we de katernen noemen. Een bundel boekjes in hetzelfde formaat waar we 250 unieke genummerde exemplaren van hadden en jaarlijks een of twee nieuwe van maken. Zodat de kunstenaars ooit gevluucht hun werk en verhalen kunnen delen.
2. We publiceren die verhalen, kunst en nieuws over tussenruimtes ook op de website ondertussenonderweg.nl. En publiceren een digitale nieuwsbrief, maken flyers en gebruiken de Facebook-pagina Ondertussen.

3. Waar we mogelijkheden zien en kansen krijgen, organiseren we ook exposities, verhalen events, tijdelijke plekken waar mensen verhalen delen.
4. We maken het kunstenaars ooit gevluucht mogelijk onder voorwaarden onder de paraplu van de stichting kleine projectsubsidies te werven.

Organisatievorm

OndertussenOnderweg is een netwerk van mensen die de visie en urgentie delen en mee willen doen. Fronnie Biesma heeft het initiatief genomen. Zij heeft mensen bij elkaar gebracht en is gestart met het maken van de eerste negen katernen. Dat blijft zij doen. Verhalen vangen, mensen bij elkaar brengen, verbinden, ruimte bieden.

We groeien zo langzaam of hard als we groeien. Dat is geen doel op zich.

We hebben geen jaardoelen of targets. We reageren op kansen, urgentie of initiatieven en maken dingen met liefde, aandacht en tijd.

Financieel

- Iedereen werkt vrijwillig mee aan de inhoud van de katernen.
- We bestaan van donaties. Waar meer geld binnenkomt dan we dat jaar uitgeven, reserveren we dat automatisch voor nieuwe tussenruimtes.
- Wie subsidie aanvraagt is daarvoor zelf verantwoordelijk.
- Onkosten die gemaakt worden, kunnen worden vergoed.
- Het uitgangspunt is dat we jaarlijks genoeg donaties ontvangen om daarvan de boven genoemde activiteiten te kunnen uitvoeren.
- Jaarlijks kunnen daarnaast maximaal twee kunstenaars onder OndertussenOnderweg een subsidie werven die aansluit bij de visie en missie van Ondertussen
- Bovengenoemde cijfers worden jaarlijks geëvalueerd en waar nodig bijgesteld.

3. Jaarverslag 2022

Inhoud

Alarm Europa

De eerste maandagen van de maand is wekelijks alarm geslagen voor Europa in Nijmegen, Amsterdam en Groningen, omdat we daar willen wonen waar ieder mensenleven telt. In aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen hebben lokale politici van verschillende politieke partijen in Amsterdam, Arnhem, Den Haag, Groningen, Landsmeer, Leiden, Nijmegen, Tilburg en Utrecht hun stem gegeven aan mensen op de vlucht in een statement dat op sociale media werd gedeeld. Op maandag 7 maart stonden zij samen met musici voor het stadhuis en deden een oproep het geweld aan de grenzen van Europa te stoppen en lokaal plek te maken voor mensen op de vlucht. Musici speelden en zongen na het testen van de sirenes het traditioneel Catalaanse El Cant dels Ocells dat de legendarische cellist Pablo Casals bij ieder concert speelde uit verzet tegen het fascisme. Steeds meer steden in Europa willen solidair ruimte maken voor mensen uit de kampen aan de grenzen en roepen hun overheden op daaraan mee te werken. Dat is in 2022 alleen maar urgenter geworden. De mensen die voor het geweld in Oekraïne moesten vluchten zijn solidair opgevangen. Tegelijkertijd nam het geweld waarmee andere mensen op de vlucht worden tegengehouden aan de grenzen van Europa toe. De bereidheid om alle mensen op de vlucht menswaardig op te vangen neemt af. Ook in Nederland sliepen in 2022 mensen op straat en in de noodopvang.

De katernen

OndertussenOnderweg vertelt verhalen over onderweg zijn in deze wereld. Die verhalen worden getekend, geschilderd, geschreven door mensen die ooit of recht gevlucht zijn in samenwerking met andere Nederlanders. Van die verhalen maken we boekjes en/of exposities. Dat ondersteunt de kunstenaars/ creatieven/schrijvers in het opbouwen van een nieuw netwerk in Nederland. 'We' doen dat allemaal omdat we denken dat het een win win is en zijn samen onderdeel van een groot netwerk

van mensen en organisaties die op de een of andere manier werken en/of leven in de wereld van mensen op de vlucht. Dat is overigens niet het enige wat we doen. Via de stichting kunnen mensen die gevlucht zijn ook aanvragen bij fondsen doen waarin ze ondersteund worden. De drukkosten die we maken zijn hoog. Alle boekjes en boeken die gemaakt worden, worden gedrukt door ambachtelijke drukkerijen in Nederland, die bijna aan het verdwijnen zijn. Eind 2022 liggen er twee mooie boeken, inclusief een expositie en presentaties in wording.

In 2022 is het besluit genomen om nieuwe boeken niet langer meer in een bundel katernen op te nemen en die te verspreiden via donateurs. Het formaat van de bundel en dus de boekjes blijkt niet voor alle boeken geschikt en soms zijn kaarten, posters, etc. zelfs meer geschikt. De bundels die er nog waren zijn weggeven onder de makers, de donateurs, een boekhandel en aan de Refugee Company. Een stichting die tussenruimtes bouwt waar bewoners van asielzoekerscentra samen kunnen werken met andere Nederlanders. Tussenruimtes zijn in dit geval drie restaurants en een fabriek. Zij zullen ze verder verspreiden in hun netwerk en de restaurants.

Tegelijkertijd blijven we wel publicaties maken met kunstenaars die ooit naar Nederland zijn gevlucht en via ons netwerk op ons pad komen. Zoals dat in 2021 gebeurde met Parisa en in 2022 met Ribal Elkhatib, een bewoner van een asielzoekerscentrum. Met Ribal hebben we in 2022 ansichtkaarten gemaakt. Zodat hij die tijdens presentaties en exposities kan weggeven. Samen met hem werken we aan het project 'De kloof' dat in 2023 zal verschijnen.

In 2022 zijn we ook samen gaan werken met Senad Alic aan het boek 'Was het zo'. Senad is in de jaren negentig voor de oorlog in het voormalig Joegoslavië naar Nederland gevlucht. Hij schrijft en tekent een boek over de oorlog in het voormalig Joegoslavië, de vlucht, het leven in asielzoekerscentra en een leven opbouwen in

Nederland. Het boek wordt in 2023 gepubliceerd. Daaromheen wordt een programma en expositie georganiseerd.

Een klein experiment

Twee jonge theatermakers die een aantal jaren geleden zijn gevlucht, zijn getraind in het organiseren van gesprekken met volwassenen over het leven in 'tussentijd': de tijd dat je wacht tot je volwaardig mee mag spreken, handelen, leren en van waarde kan zijn in een samenleving. Ze oefenden dat op een festival over filosofie en met filosofen.

Donaties

In 2022 wilden we minimaal zestig vaste donateurs aan de stichting binden via de al geworven donateurs. We ontvingen een aantal kleine donaties. De meeste donateurs uit 2021 doneerden eenmalig. De Fundatie Van den Santheuvel Sobbe besloot namens het Olga Heldring Fonds wel ruimhartig 10.000 toe te kennen aan het tot stand komen van zowel 'De kloof' van Ribal Elkhatib als aan 'Was het zo' van Senad Alic.

Financieel		
Startbedrag SNS		5.644
Eindsaldo SNS		12.039
	Begroot	Gerealiseerd
Inkomsten uit donaties	10.400	10.155
Donaties particulieren	2.400	155
Fondsen (Olga Heldring Fonds)	8.000	10.000
Besteding doelstelling	10.400	3.746
Twee Katernen	2.400	
'Was het zo' donatie		200
'De Kloof' kaartenset		213
AlarmEuropa	8.000	61
Websites		209
Onkosten vrijwilligers		2.900
Overige kantoorkosten		163
Saldo baten en lasten		6.395
Bestemmingsreserve		12.039

4. Jaarplan 2023

Inhoud

- Het project Alarm Europa wordt in 2022/begin 2023 afgerond. 2022 startte met solidaire statements tegen de onverschilligheid. Tientallen lokale lijsttrekkers spraken zich uit tegen het geweld aan de grenzen en voor lokale opvang van mensen op de vlucht in het kader van de geneentenraadsverkiezingen. Toch zijn er geen nieuwe lokale initiatieven ontstaan in andere gemeenten dan Amsterdam en Groningen en zijn de musici en andere vrijwilligers in Utrecht en Groningen in 2022 gestopt met het maandelijks Alarm slaan. In tijden dat mensen in het gras en tenten moesten slapen, en daardoor ook een heftige maatschappelijke en politieke discussie over ontvangst en opvang van mensen op de vlucht is het minder evident dat wethouders en burgemeesters zich uitspreken tegen het geweld en voor lokale opvang.
- In 2023 worden twee boekjes-projecten die in 2022 zijn gestart afgerond. Het gaat om het boek 'Was dat zo' van Senad Alic waar de stichting OndertussenOnderweg inhoudelijk en financieel aan bij draagt. En het boekje 'De kloof' van Ribal Elkhatib. Beiden worden voor de zomer van 2023 gedrukt en verspreid.
- We blijven verhalen, kunst en nieuws over tussenruimtes publiceren op de website ondertussenonderweg.nl in een digitale nieuwsbrief, en op sociale media.
- Waar we mogelijkheden zien en kansen krijgen, zullen we ook nog steeds exposities, verhalen events, tijdelijke plekken waar mensen verhalen delen, organiseren.
- En we blijven het mogelijk maken dat kunstenaars ooit gevlucht mogelijk onder voorwaarden onder de paraplu van de stichting kleine projectsubsidies werven.

1. De kloof van Ribal Elkhatib

Ribal is een statenloze Palestijn die in het asielzoekerscentrum in Emmen woont met zijn kinderen. Sinds een aantal jaar maakt hij 'installaties' van het meubilair in asielzoekerscentra. Hij heeft daar foto's van gemaakt en daar teksten bij geschreven over

leven in het niemandsland van asielzoekerscentra. Van 'de kloof' willen we samen graag een boekje maken met een selectie van foto's en geredigeerde in het Nederlands vertaalde teksten. Daarvan willen we er in ieder geval duizend laten drukken. De helft daarvan voor Ribal en de andere helft voor mensen in het netwerk. In ieder geval want deze publicatie zou interessant kunnen zijn voor verkoop in de restaurants van The Refugee Company en/of voor het Centraal Orgaan Opvang Asielzoekers dat de centra beheert.

2. Was het zo van Senad Alic

Senad Alic is ooit gevlucht voor de oorlog in het voormalig Joegoslavië. In Nederland is hij kunst gaan maken. Eigenlijk precies zoals het voor Ribal nu is maar dan alweer drie decennia geleden. Je leeft in een nieuw land nog lang in het niemandsland van asielzoekerscentra. De beelden en geluiden en herinneringen van waar je vandaan kwam zitten nog in je ziel en hoofd. De indrukken van het nieuwe land worden vooral bepaald door het leven in een asielzoekerscentrum. Maar ook door de luchten, de bossen, zee, het vlakke land en de Nederlanders die je ontmoet. Op de een of andere manier is dat waarvoor je nog geen taal en tekst hebt en wat tegelijk urgent is - het integreren van daar, de vlucht en hier - om je staande te houden veel beter in beeld te doen. Nu is Senad na dertig jaar een boek aan het maken met beeldende verhaaltjes en tekeningen. Hij vertelt en schrijft zoals hij schildert. Het eerste deel gaat over het voormalig Joegoslavië, de oorlog en de reis. Het tweede deel over het azc. En het derde deel over het leven opnieuw vormgeven na het azc.

Dit wordt geen boekje maar een boek. Gedrukt in full colour met een harde kaft. Om het te kunnen maken heeft hij mensen gevraagd alvast exemplaren te bestellen. Het boek gaat gepresenteerd worden in Amsterdam in Podium Mozaïek.

Financieel

Besteding doelstelling	9.700
'De kloof'	3.000
Bijdrage 'Was het zo'	2.000
Onkosten/vrijwilligersvergoeding	2.700
Website/kantoor	1.000
Onvoorzien	1.000
Inkomsten uit donaties	500